

XIII. seminář z historie matematiky pro vyučující na středních školách

Matematika ve středověké Evropě

21. až 24. srpna 2017, Poděbrady

(1. oznámení)

Katedra didaktiky matematiky MFF UK, Ústav aplikované matematiky FD ČVUT v Praze a Ústav jazykové a odborné přípravy UK, studijní středisko Poděbrady, pořádají ve dnech 21. až 24. srpna 2017 v Poděbradech již XIII. seminář z historie matematiky pro vyučující na středních školách.

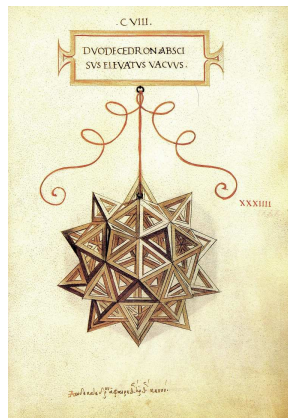

Seminář se bude konat v přednáškových učebnách studijního střediska v budově zámku (Jiřího náměstí 1/I, 290 36 Poděbrady). Účastníci budou ubytováni na studentských kolejích (Jana Opletala 77, 290 01 Poděbrady), které jsou vzdáleny asi 7 minut chůze od zámku. Pokoje jsou dvoulůžkové s vlastním sociálním zázemím; případná přání týkající se spolubydlících sdělte na přihlášce nebo při registraci.

Poděbrady jsou dobře dostupné. Autobusové, resp. vlakové nádraží se nachází asi 10 minut pěšky od zámku (příjemná procházka přes lázeňskou kolonádu), resp. asi 10 minut od studentských kolejí. Auta mohou parkovat u budovy kolejí.

Předběžné náklady: vložné 1200 Kč (pronájem sálu, seminární materiály) a nocležné 250 Kč za jedno lůžko a noc. Veškeré poplatky budou hrazeny při registraci. Vzhledem k tomu, že v Poděbradech je dostatek kvalitních restaurací, kaváren a cukráren, nebude společné stravování zajišťováno.

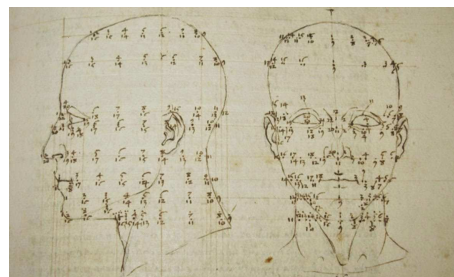
Zaměření akce:

Seminář bude věnován významným okamžikům historie matematiky ve středověké Evropě ve 13. až 15. století. Přiblíženy budou zajímavé životní osudy, odborná díla a nejdůležitější matematické výsledky několika předních matematiků (např. Jordanus Nemorarius, Nicolas Oresme, Johannes Müller – Regiomontanus, Nicolas Chuquet, Luca Pacioli), matematiků a umělců (např. Piero della Francesca, Leonardo da Vinci, Albrecht Dürer) a vynálezců (Leonardo da Vinci).

Objasněn bude objev perspektivy, tj. první významný matematický objev západní Evropy, a jeho dopad na proměnu výtvarného umění, zobrazovacích technik i samotné geometrie.

Poprvé bude popsán vývoj matematiky v Byzanci (6. až 15. století). V širších kulturně historických souvislostech budou objasněny některé matematické metody užívané v byzantské optice (zápalná zrcadla) a astronomii (konstrukce astrolábu, konstrukce hodin). Připomenut bude transfer poznatků do západní Evropy a jeho vliv na její proměnu.

Pozornost bude rovněž věnována otázkám spojeným s vnímáním nekonečna, diskrétního a spojitého, jimiž se zabývalo několik generací matematiků, filozofů i teologů. Připomenuty budou zejména výsledky tzv. mertonských počtářů, které připravily cestu ke zrodu matematické analýzy. V neposlední řadě budou naznačeny problémy, které stály u kořenů teorie pravděpodobnosti. Opomenuty nebudou ani nejdůležitější technické vynálezy (válečné stroje, konstrukce mostů, knihtisk) a zámořské objevy, které ovlivnily rozkvět evropské vědy, techniky a umění.

Jsme přesvědčeni, že pohledy do historie matematiky stále přinášejí mnoho zajímavého a podnětného. Mohou být využity při výuce matematiky i ve výběrových seminářích nejen pro zpestření látky, ale i pro budování přirozeného vnímání mezioborových souvislostí a pro rozšiřování obzorů. Široký rozhled, pestré vzdělání a bohaté zájmy přirozeným způsobem posilují v očích žáků autoritu učitele.

Účastníci semináře obdrží knížku *Matematika ve staré Indii* (I. Sýkorová) analyzující vývoj indické matematiky od jejích prvních krůčků až do 15. století. Účastníci rovněž získají starší svazky edice *Dějiny matematiky* a četné propagační materiály MFF UK.

Přednášky předběžně přislíbili: Jindřich Bečvář, Martina Bečvářová, Zdeněk Halas, Magdalena Hykšová, Oldřich Hykš, Martin Melcer, Miroslava Otavová a Irena Sýkorová.

Účastníky čeká poměrně bohatý doprovodný program (např. komentovaná procházka po Poděbradech, společenský večer, dražba literatury). Po ukončení semináře obdrží účastníci osvědčení o účasti na semináři.

Aktuální informace lze nalézt na adrese

https://www.fd.cvut.cz/personal/becvamar/seminar_ss/index.html

Přihlášku je možno posílat do **30. června 2017** elektronicky na adresu **martin.melcer@ujop.cuni.cz** nebo poštou na adresu **RNDr. Martin Melcer, Ph.D.**, Univerzita Karlova, Ústav jazykové a odborné přípravy, studijní středisko Poděbrady, Jiřího náměstí 1, Poděbrady, 290 01.

Na Vaši účast se těší

J. Bečvář, M. Bečvářová, Z. Halas a M. Melcer.